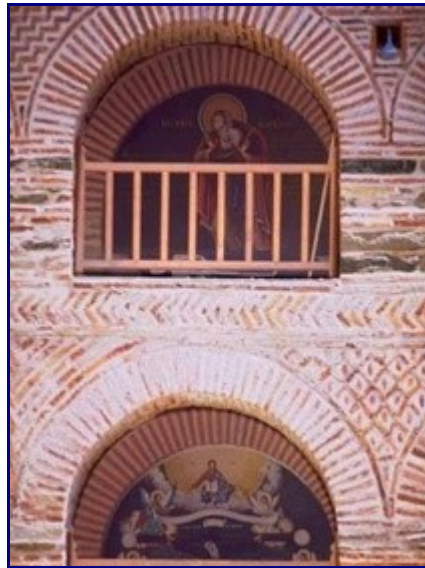

ευχή δεν είναι μία για όλους τους ανθρώπους.- π. Εφραίμ Κατουνακιώτης

Οι άγιοι Πατέρες, ιδίως ο άγιος Γρηγόριος ο Σιναΐτης, το λέει μέσα ότι η ευχή δεν είναι μία για όλους τους ανθρώπους. **Αναλόγως της καταστάσεως.** Ο άλλος λέει: «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με». Άλλος λέει: «Ιησού Χριστέ μου, ελέησόν με».

Άλλος λέει: «Ιησού μου, ελέησόν με». Άλλος: «Ιησού μου». Άλλος τίποτε. Ε, το τίποτα είναι σ' έναν ανώτερο βαθμό, να πούμε, που δεν μπορείς να μιλήσεις εκείνην την ώρα, μόνο απολαμβάνεις αυτήν τη γλυκύτητα. Όταν υποβιβάζεται αυτή η κατάσταση, τότε βλέπεις μέσα σου και λέει την ευχή η καρδιά σου. Τότες εκείνη την ώρα μπορείς να λύσεις και πολλά προβλήματα.

Ενώ προηγουμένως δεν άκουες την ευχή, όταν ήρθες στο τέρμα, στο ζενίθ δεν άκουες τίποτα, μόνο απολάμβανες έτσι. Όταν υποβιβάστηκε, ακούς και η καρδιά σου λέει την ευχή, οπότε μπορείς ν' αυτοκυριαρχήσεις εκείνην την ώρα.

Στο άλλο όμως δεν μπορείς ν' αυτοκυριαρχήσεις. Όχι ότι δεν μπορείς, αλλά δεν σ' αφήνει, **σε τραβάει.** Και τα παρατάς όλα και κάθεσαι σαν ένας άψυχος, να πούμε, και παρακολουθείς. **Πόσο θα διαρκέσει αυτό είναι κρίσις Θεού.**

Πόσο θα διαρκέσει αυτό το πράγμα. Μπορεί να διαρκέσει και μισή ώρα, μπορεί να διαρκέσει και πέντε λεφτά, μπορεί να διαρκέσει και περισσότερο.

Το καλάθι με το νερό - π. Εφραίμ Κατουνακιώτης

Α, να πούμε και τον άλλο με το καλάθι.

Ένας υποτακτικός, σαν ο Γέροντας τώρα, λέει τον πατερ-Αρσένιο:

-Λέγε την ευχή.

-Λέω την ευχή, δεν καταλαμβάνω τίποτε.

-Ο διάβολος καταλαμβάνει και φεύγει.

-Ε, και πού θα καταλάβω εγώ;

-Ε, καλά, παιδί μου, θέλεις να δεις θαύμα;

-Ναί, θαύμα θέλω να δω, Γέροντα.

-Καλά, του λέει, θα προσευχηθώ στο Θεό να σου δείξει θαύμα, να καταλάβεις πόση δύναμη έχει η ευχή. (Τα γράφουν τα πατερικά βιβλία).

-Καλά.

Έκανε προσευχή ο Γέροντας, έκανε και νηστεία, τριήμερο νηστεία.

-Έλα εδώ, παιδί μου, τώρα, πάρε το καλάθι, πήγαινε απάνω στη βρύση να το γιομίσεις νερό.

-Γέροντα, με συγχωρείς, εγώ, λέει, τα μυαλά μου τά 'χω, το καλάθι θα γιομώσω νερό έξω;

-Καλά, παιδί μου, δεν είπες ότι θέλεις να δεις θαύμα; Να δεις τι δύναμη έχει η ευχή; Δεν θέλεις;

-Ναί, λέει.

-Ε, κάνε αυτό που σου λέω, αλλά θα λες την ευχή, όλο την ευχή θα λες.

-Νά 'ναι ευλογημένο.

Πάει. «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με», «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με», βάζει το καλάθι στη βρύση από κάτω. Το νερό γιομίζει το καλάθι, δεν τρέχει το καλάθι, αλλά λέει την ευχή. Εννοείται ο Γέροντας στο δωμάτιο προσήυχετο να του δείξει ο Θεός θαύμα στον παραγυιό του. Το γιόμωσε το καλάθι.

Μόλις το είδε, τρέχει λοιπόν να το δείξει στον Γέροντα.

«Γέροντα, γιόμωσε το καλάθι νερό!» Στο δρόμο λοιπόν φανερώνεται ο διάβολος με μορφή ανθρώπινη, λέει:

-Καλόγερε, πού πας;

-Πάω στον Γέροντά μου.

-Πώς σε λένε;

-Γεώργιο.

-Πόσα χρόνια έχεις καλόγερος;

-Πέντε-έξι.

-Τι δουλειά κάνεις;

-Σφραγίδια.

Πάει, έφυγε το νερό κάτω! Έπιασε την αργολογία, άφησε την ευχή, πήγε στον Γέροντα με άδειο το καλάθι!

-Τι συμβαίνει, παιδί μου;

-Γέροντα, έτσι κι έτσι.

-Άφησες την ευχή, παιδί μου, γι' αυτό έφυγε το νερό. Βλέπεις όταν έλεγες την ευχή, το καλάθι κρατούσε το νερό, όταν σταμάτησες κι άρχισες την αργολογία, έφυγε το νερό.

Και ο Θεός μας δοκιμάζει καμιά φορά να μας ξυπνήσει, να πούμε. Σου στέλνει έναν πειρασμό ο Θεός, ο Θεός θέλει να σε ξυπνήσει, μην κοιμάσαι· μην κοιμάσαι, λέγε την ευχούλα.

Όταν προσεύχεσαι στον Θεό αποροφάς, τρόπον τινα, τις ιδιότητες του Θεού - π. Εφραίμ Κατουνακιώτης

Και ο άνθρωπος, όταν προσεύχεται εις το Θεό, απορροφά, τρόπον τινά, τις ιδιότητες του Θεού. Ο Θεός, να πούμε, είναι αγαθός, δεν οργίζεται, μακροθυμεί. Και 'συ μετά την προσευχή, σου 'ρχεται ένα τέτοιο πράγμα, μακρόθυμος, ό,τι να σου κάνει ο άλφα, ο βήτα, δεν πειράζει, ε, δεν πειράζει αυτό. Επειδή η χάρις σε χαρίτωσε. Θα σε κάνει κατόπιν, πώς να πούμε, πάντα προσευχόμενον. Ναι. Επήρες αυτή την ιδιότητα, προσευχόμενος εις το Θεό, την πήρες αυτή την ιδιότητα του Θεού.

Ό,τι ο Γέροντας μας παρέδωσε, αλλά και οι νηπτικοί Πατέρες στη Φιλοκαλία που γράφουν, και ό,τι η μικρή μας πείρα μας δίδαξε, η καλύτερα προσευχή γίνεται νύχτα.

Όταν ξυπνήσουμε το βράδυ και βολιδοσκοπήσουμε την ψυχή μας ότι ρέπει προς τη λύπη, τότες θα φέρουμε θεωρίες θλιβερές. Εγώ στο κελλάκι μου όταν βρίσκομαι και ξυπνάω, φέρνω μία θεωρία ότι πέθανα, μου έκαναν ανακομιδή οι πατέρες και φέραν ένα καλάθι μπροστά στο τραπέζι. Εκεί είναι τα κόκκαλά μου, εκεί είναι και η νεκροκεφαλή, η κάρτα που λέμε. Δεν μου λες εσύ, παπα-Εφραίμ, τώρα που βρίσκεσαι; Βρίσκεσαι στον παράδεισο; Καλώς. Αν βρίσκεσαι στην κόλαση, τότες άρχισε από τώρα και κλαίγε και θρήνησε ότι είσαι ανάξιος της αποστολής σου, να πούμε. Κι από 'κει έρχονται οι διάφορες έννοιες, θεωρίες και προβιβάζεται η ψυχή, τρόπον τινά, από λίγη κατάνυξη σε μεγαλύτερα, σε μεγαλύτερα.

Όταν από την άλλη πλευρά έχει η ψυχή χαρά, φέρνουμε θεωρίες χαροποιές. Το κυριότερο, να πούμε, η χαροποιά θεωρία είναι στη σοφία του Θεού. «Εμελέτησα εν πάσι τοις έργοις Σου, εν ποιήμασι των χειρών Σου εμελέτων» (Ψαλμ. 142, 5).

Όταν φέρουμε τη δημιουργία του Θεού, με τι σοφία το έκανε αυτό ο Θεός όλο, δεν μπορεί παρά ο νους προβιβάζεται σε ανωτέρα θεωρία, σε ανωτέρα θεωρία και θαυμάζει και εκπλήττεται τη σοφία του Θεού, την αγάπη, την οποία έχει ο Θεός, ότι εδημιούργησε όλο το σύμπαν και τελευταία έκανε τον άνθρωπο. Αφού τα έκανε όλα, τελευταίον έκανε τον άνθρωπο. Βασιλέα της κτίσεως. Από 'κει θά 'ρθουν όλες οι θεωρίες οι χαροποιές.

Τώρα ο αδερφός λέει στην εκκλησία. Το ίδιο είναι και στην εκκλησία. Αν μεν έχεις κατάσταση, μπορείς να πεις την ευχούλα. Όταν δεν έχεις, τότες θα παρακολουθήσεις τα ψαλίσματα, τα διαβάσματα, τα οποία ακούω εκεί στο αναλόγιο. Καθώς και στη Λειτουργία, έτσι είναι. Και στη Λειτουργία πολλές φορές ο άνθρωπος έρχεται σε έκσταση, δεν ακούει εκείνα τα λόγια, όχι μάλλον δεν ακούει, μεταποιεί, θεοποιεί τα λόγια. «Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε». Πού πηγαίνεις; Να πάρεις τον Θεό. Τότες χαίρεσαι. Εάν μεν έχει προηγηθεί η χαρά, δεν μπορείς παρά με δάκρυα να προσέλθεις· δάκρυα χαράς, να προσέλθεις να μεταλάβεις. Όταν έχουν προηγηθεί δάκρυα λύπης: «Θεέ μου, συγχώρησέ μου τας αμαρτίας μου. Εις το έλεός Σου, εις την ευσπλαγχνία Σου, στην αγάπη Σου. Μας το είπες ότι "Θεός οικτίρμων και ελεήμων, μακρόθυμος και πολυέλεος" (Έξ. 34,6). Μας το είπες. Εκεί στηρίζομαι και προσέρχομαι αναξίως». Ουδείς άξιος, λέει και ο ιερέυς όταν προσεύχεται. Και εκεί περισσότερο στηρίζεσαι και προσέρχεσαι...

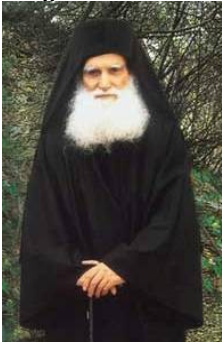
Να σας πω, πολλοί από τους πατέρας τους Κατουνακιώτας, πολλοί που ερχόντουσαν να μεταλάβουν, δεν άκουες τίποτες, μόνο έβλεπες τα δάκρυα που έτρεχαν και τους μετελάμβανες.

Ε, ο γέρος αυτός, να πούμε, όλη τη Λειτουργία δεν μιλούσε καθόλου, αλλά ήτανε σκυμμένος και τώρα, είτε σε θεωρία ερχότανε, είτε σε βαθύτερα έννοια της ευσπλαγχνίας του Θεού. Διότι δωρεάν βαπτιστήκαμε, δωρεάν μας έδωσε το βάπτισμα, δωρεάν μας έδωσε το Σώμα Του και το Αίμα Του, δωρεάν μας δίδει και τον Παράδεισο. Δεν πληρώνουμε τίποτες.

Ο Θεός μας θέλει καρδιάν καθαράν. Να προσέχουμε μόνο στο Θεό. Ο Θεός δεν θέλει μέσα στην καρδιά μας συντροφιάς, θέλει μόνον Αυτός να βασιλεύει. Αν μπορούμε να το πετύχουμε, τότες πετυχαίνουμε και εύκολα την καρδιακή προσευχή.

Ο Γέροντας Εφραίμ ο Κατουνακιώτης

Ο παπα- Εφραίμ Κατουνακιώτης γεννήθηκε το 1912 στο Αμπελοχώρι Θηβών. Ο πατέρας του ονομάζονταν Ιωάννης Παπανικήτας και ή μητέρα του Βικτορία. Ο Γέροντας είχε σαν κοσμικός το όνομα Ευάγγελος. Τελείωσε το Γυμνάσιο αλλά ή Χάρις του Θεού έκλεινε στον Ευάγγελο τις κοσμικές θύρες της αποκατάστασης. Στην Θήβα, όπου είχε μετακομίσει ή οικογένεια του, ό Ευάγγελος γνώρισε τους γερροντάδες του τον Εφραίμ και τον Νικηφόρο.

Η ζωή του Ευάγγελου ήταν καλογερική. Αγωνίζονταν πνευματικά με την ευχή του Ιησού, τις μετάνοιες, την νηστεία και κυρίως με την υπακοή. Η μητέρα του αξιώθηκε να λάβει πληροφορία από τον Όσιο Εφραίμ τον Σύρο ότι το θέλημα του υιού της να γίνει μοναχός ήταν και θέλημα Θεού και πώς ό Ευάγγελος θα τιμήσει την μοναχική ζωή.

Την 14η Σεπτεμβρίου 1933 ό Ευάγγελος άφησε τον κόσμο ήλθε στην έρημο του Αγίου Όρους στα Κατουνάκια, στο ησυχαστήριο του Όσιου Εφραίμ του Σύρου και έβαλε μετάνοια στην συνοδεία των Γερροντάδων Εφραίμ και Νικηφόρου. Μετά την δοκιμασία του εκάρη μικρόσχημος μοναχός με το όνομα Λογγίνος. Το 1935 έγινε μεγαλόσχημος μοναχός από τον Γέροντα του Νικηφόρο και έλαβε το όνομα Εφραίμ. Τον επόμενο χρόνο χειροτονήθηκε Ιερέας.

Ο παπα-Εφραίμ αξιώθηκε και γνώρισε τον πρύτανη της ησυχαστικής ζωής τον διορατικό, προορατικό και άγιο Γέροντα Ιωσήφ τον Ησυχαστή (1898 -1959) και συνδέθηκε πνευματικά μαζί του με την ευλογία του Γέροντα του Νικηφόρου. Ο Γέροντας Ιωσήφ με την σειρά του είχε διδαχθεί την απλανή πνευματική ζωή από τους περίφημους ησυχαστές μοναχό Καλλίνικο και Ιερομόναχο Δανιήλ.

Επομένως ό παπα-Εφραίμ μας διδάσκει την επίμονη αναζήτηση για την πνευματική ζωή και την ανεύρεση απλανούς πνευματικού οδηγού, πού θα είναι «Εκδόσεις ακριβής της ορθοδόξου πίστεως». Ο απλανής πνευματικός βλέπει τις δαιμονικές πλάτες και με τα κατάλληλα πνευματικά φάρμακα οδηγεί τα πνευματικά παιδιά του στον Παράδεισο.

Ο μακαριστός παπα-Εφραίμ διαχώρισε την γνήσια υπακοή από την αρρωστημένη όταν συμβούλευσε κοινοβιάτη μοναχό να κάνει υπακοή στον Γέροντα του όχι σαν ζώο αλλά από αγάπη και ζήλο Θεού.

Ο άγιος Γέροντας Ιωσήφ ό Ησυχαστής έδωσε ένα πρόγραμμα ησυχαστικής ζωής

στον παπα-Εφραίμ, για να καλλιεργεί την ευχή «Κύριε Ιησού Χριστέ, υιέ του Θεού, ελέησαν με», να έχει φυλακή των αισθήσεων και τον οδήγησε στην κάθαρση της καρδιάς και τον θείο φωτισμό.

Ο παπα-Εφραίμ με την ευλογία του Γέροντος Ιωσήφ εντρύφησε στην «Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών» και ελάμβανε τις συμβουλές των Νηπτικών Πατέρων για τον αγώνα του.

Το 1973 εκοιμήθη ο Ιερομόναχος Νικηφόρος ο Γέροντας του παπα-Εφραίμ. Ο Γέροντας μετά το 1980 είχε συγκροτήσει συνοδεία και τήρησε την εντολή του Γέροντος Ιωσήφ να αποκτήσει συνοδεία μετά τον θάνατο του παπα-Νικηφόρου. Επομένως ο παπα-Εφραίμ πρώτα έφθασε στην κάθαρση και κατόπιν έγινε ο ίδιος Γέροντας. Η πράξη αυτή ας γίνει οδηγός σε επίδοξους αυτοανακηρυχθέντες πνευματικούς «Γεροντάδες», πού δεν γνωρίζει ή αριστερά τι ποιεί ή δεξιά. Ο παπα-Εφραίμ πολέμησε τον μεγάλο εχθρό της πνευματικής ζωής την κενοδοξία. Οι θυσίες του γίνονταν για τον Χριστό και όχι για προσδοκώμενο έπαινο από τους ανθρώπους.

Κάποτε ένας νέος ζήτησε από καλογέρι του παπα-Εφραίμ μία εικονίτσα από το κελί του Γέροντα. Ο μοναχός πήρε ευλογία από τον παπα-Εφραίμ να την δώσει και μόλις ο νέος άρχισε να σκέφτεται πονηρά και με τον λογισμό, πώς θα κάνει επίδειξη στην πόλη του με την εικονίτσα, πού θα του έδινε ο παπα-Εφραίμ, ο μακαριστός άγιος γέροντας πήρε πληροφορία από τον Θεό και έδωσε εντολή να μη δοθεί το εικονάκι. Άραγε πολεμούν οι εκσυγχρονιστές της εκκλησιαστικής ζωής ή οι οικουμενιστές το πάθος της κενοδοξίας; Μήπως φιλοδοξούν με τον εκσυγχρονισμό ή τον οικουμενισμό να αφήσουν «εποχή» και όνομα εκκλησιαστικού «αναμορφωτή»;

Η θ. Λειτουργία για τον παπα-Εφραίμ ήταν συγκλονιστικό και βιωματικό γεγονός. Είχε εκμυστηρευθεί σε Ιερομόναχο πνευματικό φίλο του ότι από την πρώτη θεία Λειτουργία πού τέλεσε, έβλεπε αισθητά την Χάρη του Θεού να μεταβάλλει τα. θεία δώρα. Μάλιστα, μετά τον καθαγιασμό των τιμίων δώρων, έβλεπε τον ίδιο τον Χριστό μέσα στο δισκάριο και ήταν αδύνατον να συγκρατήσει τα δάκρυα του, όταν έφθανε στο τεμαχισμό του Σώματος του Χριστού. Έβρεχε με τα δάκρυα του το αντιμήνσιο κατά την θεία Λειτουργία και έβλεπε δεξιά και αριστερά τους αγγέλους να συλλειτουργούν.

Όμως ο παπα-Εφραίμ δεν αναφέρθηκε ποτέ σε «λειτουργική αναγέννηση» και μάλιστα ζητούσε σε κοινοβιάτες, πού βρίσκονταν στα εξωτερικά διακονήματα να μη παραλείπουν το ψαλτήρι.

Μήπως, όσοι θέλουν την «λειτουργική αναγέννηση» θα ήταν καλό να φθάσουν στα πνευματικά μέτρα του παπα-Εφραίμ και αφού γίνουν θεοφόροι, να δοκιμάσουν να προτείνουν τις λύσεις τους;

Ο παπα-Εφραίμ ήταν κοσμημένος με το διορατικό χάρισμα και έβλεπε την πνευματική κατάσταση κάθε κληρικού ή μοναχού και έδιδε τα κατάλληλα πνευματικά φάρμακα για την πρόοδο στην πνευματική ζωή.

Η Χάρις του Θεού είχε κοσμήσει τον παπα-Εφραίμ και με το προορατικό χάρισμα, γι 'αυτό και έβλεπε καταστάσεις πού έρχονταν (όπως ο σεισμός του 1977 στην Θεσσαλονίκη), αλλά και πολλές φορές είχε προσφωνήσει λαϊκούς ακόμα και μικρά

παιδιά με τα ονόματα πού έλαβαν μετά από χρόνια στην μοναχική τους κούρα. Μάλιστα, κάποιος φοιτητής έστειλε μία περιληπτική και χωρίς λεπτομέρειες επιστολή στον μακαριστό Γέροντα και έλαβε απάντηση από τον παπα-Εφραίμ, πού του περιέγραφε με λεπτομέρειες την πνευματική του κατάσταση ακόμα και κατασταθείς στον χώρο πού διέμενε ό φοιτητής χωρίς αυτός να τις έχει προαναφέρει.

Κάποτε άγνωστοι μεταξύ τους κληρικοί συναντήθηκαν στον δρόμο για τα Κατουνάκια και όταν έφτασαν στον παπα-Εφραίμ, ό μακαριστός άγιος Γέροντας άρχισε να επιπλήττει έναν από τους κληρικούς, πώς δεν είναι παπάς αλλά μασόνος, πού έβαλε ράσο, για να κατασκοπεύει το Άγιον Όρος. Ό μασόνος παραδέχτηκε την ραδιουργία του.

Κάποτε ένας ηγούμενος, δύο θεολόγοι και ένας φοιτητής ζήτησαν από τον παπα-Εφραίμ να τους εξηγήσει την ευωδιά των αγίων λειψάνων. Ό Γέροντας έσκυψε το κεφάλι του στο μέρος της καρδιάς και προσεύχονταν. Ό τόπος γέμισε ευωδιά και ό παπα-Εφραίμ τους είπε πώς επειδή δεν μπορούσε ό ίδιος να το εξηγήσει παρακάλεσε τον Θεό να απαντήσει στους συνομιλητές.

Ό παπα-Εφραίμ αισθάνονταν τις αμαρτίες σαν δυσσομία. Κάποιος επίσκοπος μέσω τρίτου ρώτησε τον μακαριστό άγιο Γέροντα για τον οικουμενισμό. Ό Γέροντας έκανε προσευχή, για να τον πληροφορήσει ό Θεός και τότε ξεχύθηκε μία δυσωδία με γεύση ξινή, αλμυρή και πικρή, πού τον γέμισε με αποτροπιασμό.

Ό παρακαταθήκη του μακαριστού παπα-Εφραίμ για την ενότητα των Ορθοδόξων ήταν σαφής «Ό σχίσμα εύκολα γίνεται, ή ένωση είναι δύσκολος».

Άραγε, πόσο απήχηση έχουν σήμερα τα λόγια ενός θεοφόρου σύγχρονου Πατρός;

Ό παπα-Εφραίμ αναδείχθηκες με την Χάρη του Θεού και πρακτικός οδηγός στην ποιμαντική του γάμου και της οικογενείας, γιατί βοήθησε πολλούς νέους να καταλήξουν στον γάμο χωρίς να τους πιέσει γι' αυτό αλλά και οι επιστολές του, πού σώζονται, αποτελούν πνευματική παρακαταθήκη και «σχολή γονέων» χωρίς ψυχολογικές και φιλοσοφικές θεωρίες για τις αγωνιζόμενες πνευματικά οικογένειες.

Ό 1996 ό παπα-Εφραίμ έπαθε εγκεφαλικό επεισόδιο και έπεσε σε ακινησία. Δεν γόγγυσε καθόλου αλλά δοξολογούσε τον Θεό. Μας αφήνει το άγιο παράδειγμα του για την αντιμετώπιση των ασθενειών.

Ότις 14/27 Φεβρουαρίου 1998 ό παπα- Εφραίμ Κατουνακιώτης ό θρύλος του Αγίου Όρους παρέδωσε την αγιασμένη ψυχή του στα χέρια του Δημιουργού του, πού υπηρέτησε από την νεότητα του.

Ό λέγον πώς κάποτε ρωτήσανε έναν υπερήλικα, πού ζούσε τον 19ο αιώνα, να πει το συγκλονιστικότερο γεγονός στην ζωή του. Ό υπερήλικας απάντησε ότι όταν ήταν μικρός είδε και άκουσε τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό.

Ό και ή δική μας γενιά αξιώθηκε να γνωρίσει τα εύοσμα άνθη του Αθωνικού Μοναχισμού, τον Γέροντα Παΐσιο και τον παπα-Εφραίμ τον Κατουνακιώτη, πού μας καλούν να ακολουθήσουμε την ζωή τους.

Λάκρυα (Γέροντος Εφραίμ Κατουνακιώτη)

Μαζί με την ευχούλα -τόρα δεν μπορούμε να πούμε και λεπτομέρειες, αυτό όταν το βρεις μοναχός σου, έχει περισσότερη δύναμη παρά όταν το ακούσεις από τον άλλον- έρχονται τα δάκρυα. Τα οποία δάκρυα λίγο, λίγο, λίγο από εσένα εξαρτάται να τα αυξήσεις.

Πιστεύσατέ με ότι τα δάκρυα δεν είναι τίποτες άλλο, συνήθεια είναι. Αν συνηθίσεις να κλαις, την άλλη μέρα θα κλαις, και την άλλη μέρα θα κλαις, και θα φτάσεις σ' ένα σημείο θα πεις: «Γιατί κλαίω; Κι εγώ δεν ξέρω». Ναι αλλά με τα δάκρυα ξέρεις πόσος καθαρισμός γίνεται μέσα; Πώς πλένεις τη φανέλα σου, το μαντήλι σου με το σαπούνι, έτσι είναι και τα δάκρυα στην προσευχή. Μέσα σου καθαρίζεται, καθαρίζεται, καθαρίζεται κι έρχεται κατόπιν σ' άλλα ανώτερα δάκρυα.

Τα δάκρυα, θα σας πονέσει ο εγκέφαλος μέσα, το μυαλό θα σας πονέσει, διότι είναι τα πρώτα δάκρυα, τα οποία λέγονται "καθαρτικά δάκρυα", καθαρίζουν τα δάκρυα μέσα.

Όταν περάσει ο βαθμός των "καθαρτικών", έρχονται άλλα δάκρυα "χαροποιά". Τα οποία, και το πρόσωπό σας θα γίνει ωραίο, θα ομορφαίνει, και ο άλλος ο συνάνθρωπός σου, ο συνάδερφός σου, ο παράδελφός σου, θα τον βλέπεις σε άλλη ωραιότητα. Πνευματικώς εννοώ.

Κατόπιν είναι άλλα δάκρυα, αλλά αυτά ο καθένας κατά τη βία του που έχει μέσα, κατά τον ζήλο, κατά τη θερμότητα, θα τα συναντήσει.

Να καλλιεργείς τα δάκρυα. Να καλλιεργείς τις εικόνες, τις σκέψεις που φέρνουν δάκρυα. Εγώ καλλιεργούσα την εικόνα του νεκρού σώματος του γερο-Ιωσήφ. Όταν τον φίλησα και τον βάλामε στο μνήμα. Σκεπτόμουνα, ότι κι εγώ σύντομα έτσι θα γίνω. Σκεπτόμουνα, μήπως ο Θεός δεν με δεχθεί, δεν με συγχωρήσει κ.ο.κ.

Τα δάκρυα είναι μεταξύ εμπαιθείας και απαθείας· τα δάκρυα καθαρίζουν. Είναι τα αρχαρίτικα δάκρυα, δηλαδή τα δάκρυα μετανοίας· ήτοι σκέπτεσαι: Εάν κολασθώ; Θα είμαι με τον Χριστόν ή με τον διάβολον; Εάν θα είμαι αιώνια εις την κόλασιν; Τότε τι θα κάνω; κ.ο.κ.

Κατόπιν έρχονται τα δάκρυα της χάριτος. Τα δάκρυα αυτά είναι τόσο γλυκά, ώστε όταν μου ήρχοντο, έλεγα: «Θεέ μου εις τον Παράδεισο τίποτε άλλο δεν θέλω, παρά να κλαίω έτσι». Αυτά τα δάκρυα έρχονται ύστερα..

Τα δάκρυα είναι η τροφή της ψυχής. Όπως όταν το σώμα τρέφεται με καλή τροφή ζωογονείται, έτσι και η ψυχή τρέφεται με τα δάκρυα και ζωογονείται.

Όταν προσεύχεσαι, να προσπαθείς να έχεις δάκρυα. Γίνεται συνήθεια κατόπιν, και κλαις εις την προσευχή σου. Όταν έχεις δάκρυα εις την προσευχή, οτιδήποτε δάκρυα, πηγαίνεις μπροστά. Όταν σταματήσουν τα δάκρυα, πας πίσω.

Εγώ παρακάλεσα τον άγιο Εφραίμ: «Άγιε του Θεού, εσύ των δακρύων άνθρωπος είσαι...» -όπως λέει το τροπάριο: "Ταις των δακρύων σου ροαίς της ερήμου το άγονον εγεώργησας..."- και μού 'δωσε τόσα πολλά δάκρυα, που δεν μπορούσα, μέρα-νύχτα έκλαιγα. Κι έφτασα στο σημείο να

κλαίω όσο θέλω, όποτε θέλω και όπου θέλω.

Αλλά τι; Να, εδώ πάνω τώρα, να πούμε, από πάνω ο Ι., στο δωμάτιο επάνω, δίπλα κάθετοι ο Ε. Και καμιά φορά με πιάνουν τα δάκρυα και λέει ο Ι.: «Σ' ακούγαμε τη νύχτα που έκλαιγες». «Ε, καλά, βρε παιδί μου», λέω, «άνθρωπος αμαρτωλός, άμα δεν παρακαλέσω τον Θεό να μ' ελεήσει, αλλά με παίρνουν τα δάκρυα». Και δίπλα ήτανε, δίπλα στο δωμάτιο κάθετοι ο Ε. «Σ' ακούγαμε, Γέροντα, που όλη τη νύχτα έκλαιγες», λέει. «Ε, καλά, βρε παιδιά μου, αμαρτωλός είμαι, θα κλαίω».

«Άκουσε», λέω, «δεν γίνεται αυτό. Άμα καταλάβω ότι εσύ μ' ακούς κι ο Ε. μέσα ακούει, κόβεται η παρρησία στην προσευχή. Ναι, γι' αυτό», λέω, «άκουσε θα πάω σε άλλο μέρος, να μη με ακούει κανένας, να κλάψω όσο θέλω»· γιατί μπορεί και να ψάλλω, μπορεί και να... αυτό, πώς θά ρθουν τα δάκρυα;

Άμα φέρεις τέτοιες θεωρίες: Δεύτε τον τελευταίον ασπασμόν δώμεν, αδελφοί, τω θανόντι...», πώς, όσο σκληρή να είναι η ψυχή σου, να θεωρείς τον εαυτό σου ότι είσαι επάνω στο φέρετρο και πάνε να σε θάψουνε, ναι, μπορείς να μην κλάψεις; Μια-δυο, μετά είναι αδύνατο να μην κλάψεις και θα αποκτήσεις συνήθεια να κλαις. Αλλά να παρακαλέσεις και την Παναγία να πούμε.

Και ένας λογισμός μου ήρθε: «Να, βλέπεις που αγωνίζεσαι...» Έφυγαν, έφυγαν αμέσως τα δάκρυα. Επειδή αυτό το χάρισμα που μού δωσε ο άγιος Εφραίμ, το οικειοποιήθηκα, ότι είναι δικός μου κόπος, και έφυγαν τα δάκρυα.